

Klinik Stres Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Klinik Stres Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24940>

Özet

Klinik Stres Anketi, bireylerin ya?ad??? klinik stres düzeylerini ve bu stresin alt?nda yatan faktörleri ölçmek amac?yla geli?tirilm? psikometrik bir araçtır. Türkiye'de bu ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, ?endir ve Acaro?lu (2006) tarafından gerçekleştirilen bir **uyarlama** çalışması ile sağlanmıştır. Ölçek, 4 alt boyuttan ve toplam 20 maddeden oluşmakta olup, 5'li Likert derecelendirme sistemi kullanılarak yanıtlanmaktadır.

Yapılan psikometrik analizler, anketin yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını desteklemektedir. Ölçe?in Türkçe formunun kullanımı, klinik ve psikolojik araştırmalar alanlarında stres düzeylerinin objektif değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Klinik Stres Anketi, Stres, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Cronbach Alpha, Hemşirelik.

Yazarlar

Şendir, M., Acaro?lu, R.

Amaç

Klinik Stres Anketi, bireylerin klinik ortamlarda veya genel yaşamlarında deneyimledikleri stres düzeylerinin yoğunluğunu ve niteliğini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçe?in temel amacı, psikolojik ve fizyolojik stres belirtilerini kapsayan kapsamlı bir değerlendirme sunmaktır.

Türkçe adaptasyon çalışması, özellikle Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir araç sunarak, klinik stresin araştırılmasına ve müdahale programlarının etkinliğinin ölçülmesine zemin hazırlamıştır.

Yapı

Klinik Stres Anketi, **klinik stres** yapısındaki ölçe?in çok boyutlu bir araçtır. Yapılan faktör analizi sonucunda, ölçe?in toplam varyansın önemli bir kısmını açıklayan 4 ana alt boyuttan oluştuğu doğrulanmıştır. Bu alt boyutlar, stresin farklı tezahürlerini (örneğin, fiziksel, duygusal, bilişsel tepkiler) temsil etmektedir.

Ölçek, toplamda 20 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, bireylerin stresli durumlar karşısındaki tepkilerini ve deneyimlerini sistematik olarak değerlendirmek üzere tasarlanmıştır, böylece stresin derinlemesine anlaşılması sağlanır.

Geçerlik

Ölçeğin yap? geçerlili?i, faktör yap?s?n?n incelenmesi yoluyla de?erlendirilmi?tir. Yap? geçerlili?ini s?namak için **Principal Component Analysis** (Temel Bile?enler Analizi) yöntemi, **Varimax rotasyonu** ile birlikte kullan?lm??t?r.

Bu analizler sonucunda elde edilen faktörler, ölçekteki toplam varyans?n %58.6's?n? açıklama??t?r. Bu oran, ölçeğin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (klinik stresi) yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermekte ve Türkçe formunun yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Anketin güvenirlik s?namas?, iç tutarlılık düzeyini belirlemek üzere gerçekleştirilmi?tir. Bu amaçla **Madde-Toplam Puan Korelasyonu** ve Cronbach Alpha Çözümlemesi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Anketin tamam?na ili?kin hesaplanan **Cronbach Alpha katsay?s?** .70 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, sosyal bilimler ara?tırmalar? için genellikle kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyini i?aret etmektedir. Ek olarak, anketin madde puan ortalamalar?n?n .32 ile .70 aras?nda de?i?ti?i gözlemlenmi?tir, bu da maddelerin ölçek bütünlü?üne katkı?s?n?n tutarlı oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Klinik Stres Anketinin Türkçe formunun faktör yap?s?n? ortaya koymak amacıyla aç?klayıc? faktör analizi uygulanm??t?r. Analiz, Principal Component yöntemi ve **Varimax rotasyonu** kullan?larak gerçekleştirilmi?tir.

Analiz sonucunda 4 alt boyutun varlı??ı tespit edilmi? ve bu faktör yap?s?, toplam varyans?n %58.6's?n? açıklayarak ölçeğin çok boyutlu yap?s?n? desteklemi?tir. Bu bulgular, orijinal ölçeğin kavramsal çerçevesinin Türk kültürüne uygun bir ?ekilde korundu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 4 Alt Boyut ve 20 Madde

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyonlar, Genel Yeti?kin Popülasyon (Özellikle hem?irelik ve sa?lık alan?nda çalışanlar veya hastalar için uygun oldu?u varsay?lmaktadır).

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popölasyon Detaylar?: Orijinal al??mada detayl? popölasyon bilgisi verilmemi?tir. (Uyarlama al??mas? hem?irelik dergisinde yay?nlanm??t?r.)

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i (0= Hiç - 4= ok Fazla) kullan?lan öz bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

Klinik Stres, Psikometrik Özellikler, Faktör Yap?s?, Temel Bile?enler Analizi, ? Tutarl?l?k, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2006

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri kaynak makalede belirtilmemi?tir. Kullan?m için ilgili yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin ba?lant?s? Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Ölçekle ilgili orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: klinik-stres-anketi-toad.pdf.

Kaynaklar

?endir, M. ve Acaro?lu, R. (2006). Klinik stres anketi'nin türkçe formunun güvenirlik ve geçerli?i. *Florence Nightingale Hem?irelik Dergisi*, 14(56), 59-70.

Klinik Stres Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Klinik Stres Anketinin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesine ula?mak için adaptasyon al??mas?n?n orijinal referans?na ba?vurulmas? gerekmektedir.